

VERGİ RAPORU

ISSN 2667-5099

34. yıl

Aylık Maliye, Ekonomi ve Hukuk Dergisi
Yıl: 34 • Sayı: 317 • Şubat 2026 • Fiyat: 750,00 TL

YASA DIŞI BAHİSİN EKONOMİK KAMU DÜZENİ VE KAMU GÜVENLİĞİ ÜZERİNDEKİ BOZUCU ETKİLERİ

Dava Zamanaşımı: Vergi
Kaçakçılığı Suçlarında Önemli
Bir Müessese

Taner ERCAN

Vergi Denetiminde Risk Odaklı
Denetim Yaklaşımı: Beyanname
Gözetim Çalışması Üzerine Hukukî,
Teorik ve Pratik Bir İnceleme

Esra KESKİN ÇAKMAK

Uluslararası Ticarete Korumacılık
Literatürüne Kavramsal Bir Bakış:
Bibliyometrik Bir Yaklaşım

Resul ÖZTÜRK
Metin YILDIRIM
Zeynep KIZILKAN

www.vergiraporu.com.tr

ASOBİÇEV

TÜRKAK AKREDİTELİ,

ÇEVRE ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞINDAN YETKİLİ

**ÇEVRE DÜZENLEMELERİ
KRİTERLERİNE UYGUN**

**KENDİNİ SÜREKLİ
YENİLEYEN**

**TS EN ISO/
IEC 17025**

STANDARDINA BAĞLI

ÇEVRE VE SANAYİ DOSTU

DİSİPLİNLİ ÇALIŞMA ORTAMI

**SEKTÖRÜNDE ÖRNEK
ALINAN VE TERCİH EDİLEN**

**OSB'LERE ÇEVRE YÖNETİMİ VE
YEŞİL OSB DANIŞMANLIĞI**

**SU VE ATIKSU
ARITMA
TESİSLERİ**

**İÇİN FİZİBİLİTE
ÇALIŞMALARI**

**SANAYİCİLERE
ÇEVRECİ ANLAYIŞ
EĞİTİMLERİ**

**SU VE KARBON AYAK İZİ
HESAPLAMA VE
RAPORLAMA HİZMETİ**

**DİNAMİK VE UZMAN KADROLAR İLE HIZLI
ANALİZLER**

**YETERLİLİK TESTLERİ İLE ANALİZ
KALİTESİ VE GÜVENCESİ**

**ULUSAL VE
ULUSLARARASI
METODLARLA
UYGULAMALAR**

ÇEVRESEL SORUNLARA ÇÖZÜM ARAYIŞLARI

ATIKSU VERİMLİLİK DEĞERLENDİRMESİ

**SANAYİ-ÇEVRE-GELECEK İLİŞKİSİNİN TEMEL
YAPI TAŞLARINI OLUŞTURMAK**

asobcevr.com.tr

info@asobcevr.com.tr

0506 156 82 50

0312 502 83 10

Aylık Maliye, Ekonomi ve Hukuk Dergisi
sayı 317

Yayın Dili: Türkçe

İmtiyaz Sahibi
Vergi MÜFETİŞLERİ Derneği Adına
Genel Başkan
Bilal YÜKSEL
İstanbul - Türkiye

Genel Yayın Editörü
Önal AKÇAY
İstanbul - Türkiye

Editör Yardımcısı
Ahmet KORKMAZ
İstanbul-Türkiye
Tugay KOSKA
Adana-Türkiye

Yayın Kurulu Üyeleri

Prof. Dr. Murat BATI

Samsun - Türkiye

Ömer Faruk ARSLAN

Ankara - Türkiye

Doç. Dr. İrem DİDİNMEZ

Ankara - Türkiye

Niyazi Koray GÜRHAHTA

Ankara - TÜRKİYE

Ömer BATUR

Ankara-Türkiye

Ayhan CAN

İstanbul - Türkiye

Hasan CANAYAKIN

Kocaeli-Türkiye

Yunus SÜRMELİ

İstanbul - Türkiye

Bariş BAL

Ankara - Türkiye

Çağlar DOĞAN

Ankara - Türkiye

Dr. Öğr. Üyesi Ümmüğülsüm POLAT

Hakkari-Türkiye

Yayın Danışmanı (Çeviriden Sorumlu)

Nahide Meriç URAK

Ankara - Türkiye

Dr. Berrak SOYALP SOLAKOĞLU

İstanbul-Türkiye

Yasin AKBULUT

Ankara - Türkiye

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü

Nilgün YARAR

Ankara - Türkiye

Dil Editörü - Yayın Sorumlusu

Zeynep TURAN

Ankara - Türkiye

Yönetim ve Yazışma Adresi

Korkutreis Mah. Hanımeli Sok. No: 17/ 17-18

Sihhiye / ANKARA

Tel: (0.312) 231 80 19 (pbx)

Fax: (0.312) 231 80 65

e-posta: vergiraporu@vmd.org.tr

ISSN 2667 - 5099

Grafik Tasarım ve Baskı

GİRİŞİM AJANS OFSET

MATB. BAS. YAY. DAĞ. KIRT. GIDA İNŞ. EĞT.

DAN. REK. BİL. MAK. SAN. ve TIC. LTD. ŞTİ.

Samanyolu Cad. No:35

İskitler- Altındağ/ANKARA

Tel: 0312 384 22 23

www.girisimmatbaacilik.com

Basım Tarihi: 12.02.2026

Yayın Türü: Yaygın Süreli

YAYIN OKUMA ve DANIŞMA KURULU YAYIN DANIŞMA KURULU

Prof. Dr. Abdurrahman AKDOĞAN

Bağkent Üni. Hukuk Fak.

Prof. Dr. Adnan GERÇEK

Uludağ Üni. İİBF

Prof. Dr. Ahmet AK

Hacı Bayram Veli Üni. İİBF

Prof. Dr. Ahmet Burçin YERELİ

Hacettepe Üni. İİBF

Aykut GÜLEÇ

VMD E. Başkanı, E. Vergi MÜFETİŞİ

Prof. Dr. Bernur AÇIKGÖZ

İzmir Katip Çelebi Üni. İİBF

Prof. Dr. Binhan Elif YILMAZ

İstanbul Üniversitesi-İktisat Fakültesi

Dr. Bumin DOĞRUSÖZ

Marmara Üni. İİBF

Prof. Dr. Burak DARICI

Bandırma Onyedli Eylül Üni. İİBF

Coşkun ÇEKİCİLER

Sayıştay Üyesi

Prof. Dr. Doğan ŞENYÜZ

Uludağ Üni. Hukuk Fak.

Durmuş Erdem ARSLANOĞLU

Ankara Defterdarlığı Grup Müd. V.

Prof. Dr. Ersan ÖZ

Pamukkale Üni. İİBF

Fatih ALTINKAYIK

HMB Personel Genel Müdürü

Fatih PAYKAL

Genel İdaresi Grup Başkanı

Doç. Dr. Fatih PEKŞEN

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı

Strateji Geliştirme E. Başkanı,

Vergi Başmüfettişi

Prof. Dr. Fatih SARAÇOĞLU

Hacı Bayram Veli Üni. İİBF

Fatih Mehmet ÖZVEREN

Kültür ve Turizm Bakanlığı Personel Gen.

Müd. Yard., DÖSİM Merkez Müd. Vekili

Fatih Mustafa OLCAY

Vergi MÜFETİŞİ, VMD E. Başkanı

Fırat KILIÇ

E. Vergi Başmüfettişi

Dr. Gürcü GÜNGÖR

Vergi Başmüfettişi

Prof. Dr. Güven SAYILGAN

Ankara Üni. SBF

Prof. Dr. Halil TUNALI

İstanbul Üniversitesi-İktisat Fakültesi

Prof. Dr. Hasan ABDİOĞLU

Karadeniz Teknik Üni. İİBF

Prof. Dr. Hasan Murat ERTUĞRUL

Anadolu Üni., İİBF

Prof. Dr. Hatice YURTSEVER

Manisa Celal Bayar Üni. İşletme Fak.

Hayati ARSLAN

Genel İdaresi Daire Başkanı

Hayrunnisa ŞEN DOĞRUYOL

E. Genel İdaresi Grup Başkanı,

E. Vergi MÜFETİŞİ, YMM

Prof. Dr. İhsan Cemil DEMİR

Afyon Kocatepe Üni. İİBF

İlhan TAŞPINAR

YMM, E. Vergi MÜFETİŞİ

Kemal Serkan KESKİN

YMM, E. Vergi Başmüfettişi, VMD E. Başkanı

Mehmet Fatih ÖZMEN

Genel İdaresi Grup Başkanı, E. Vergi

Başmüfettişi

Mücahit CİVRİZ

Devlet Malzeme Ofisi E. Genel Müdürü

Dr. Muhammet Fatih DAĞLI

TUSAS İç Denetim Başkanı, E. Vergi MÜFETİŞİ

Murat GÖKKAYA

Vergi Başmüfettişi

Prof. Dr. Mustafa Ali SARILI

Adnan Menderes Üni. İİBF

Mustafa Erkan ÜYÜMEZ

Anadolu Üniversitesi İİBF Maliye Bölümü

Prof. Dr. Nurettin BİLİCİ

Çankaya Üni. Hukuk Fak.

Nuri ERANIL

Genel İdaresi Daire Başk., E. Vergi MÜFETİŞİ

Onur GÖK

Finansal Piyasalar ve Kambiyo E. Genel

Müdürü, Emlak Katılım Bankası Gen. Müd.

Osman EŞGİN

Kocaeli Defterdarı

Prof. Dr. Osman PEHLİVAN

Karadeniz Teknik Üni. Hukuk Fak.

Ömer ALANLI

İzmir Defterdarı

YAYIN OKUMA KURULU

Hasan CANAYAKIN

Vergi MÜFETİŞİ

Hasan DEMİR

Vergi Başmüfettişi

Hasan KIRAZ

Vergi Başmüfettişi

Hasan SARI

Vergi MÜFETİŞİ

Hurşit KAYA

SGK MÜFETİŞİ

Prof. Dr. Hüseyin ŞEN

Ankara Üni. Siyasal Bilimler Fak.

Dr. Arş. Gör. Hüseyin Taylan EĞEN

Hacettepe Üni., İİBF

İbrahim BAHAR

Genel İdaresi Grup Başkanı, E. Vergi

Başmüfettişi

İlhan ÖZKAN

Avukat, YMM, E. Vergi MÜFETİŞİ

Doç. Dr. İnci SANDALCI

Kütahya Dumlupınar Üniversitesi

Doç. Dr. İrem DİDİNMEZ

Hacettepe Üni. İİBF

İsa KILIÇ

İskenderun Teknik Üniversitesi

Doç. Dr. İsmail CİĞERCİ

Afyon Kocatepe Üni.

Doç. Dr. İsmail ENGİN

Hacı Bayram Veli Üni.

İsmail Hakkı YÜCELEN

Vergi Başmüfettişi

Dr. Öğr. Gör. İsmail İŞLER

Pamukkale Üniversitesi

İsmail KARAKOÇ

Vergi MÜFETİŞİ

İsmet POLAT

YMM, E. Vergi MÜFETİŞİ

Kamuran ÇAĞLAR

Vergi Başmüfettişi

Karantı ASLAN

Vergi MÜFETİŞİ

Prof. Dr. Kayahan TUM

Hatay Mustafa Kemal Üni. İİBF

Doç. Dr. Kemalettin ERYEŞİL

Sınak Üni.

Levent EMRE

Vergi Başmüfettişi

Levent ÖZKAYA

Vergi MÜFETİŞİ

Doç. Dr. Mehmet BULUT

Bayburt Üni. İİBF

Mehmet KESİCİ

Sayıştay Uzman Denetçisi

Öğr. Gör. Metin DOĞAN

Piri Reis Üniversitesi

Muhammet GÖZCÜ

Vergi MÜFETİŞİ

Muhsin BOĞAZ

Vergi Başmüfettişi

Dr. Murat AYDIN

Genel İdaresi Grup Başkanı

Prof. Dr. Murat BATI

Öndokuz Mayıs Univ. Hukuk Fakültesi

Murat ÖZLEM

Vergi Başmüfettişi

Ömer Faruk ZENGİN

Vergi Başmüfettişi

Özgür KUBUŞ

VMD E. Başkanı, Vergi Başmüfettişi

Sedat İÇEL

Vergi Denetim Kurulu E. Başkan Yardımcısı,

Vergi Başmüfettişi

Serdar CÖMERT

E. Vergi MÜFETİŞİ, YMM

Serdar KONAR

İstanbul Defterdarlığı Büyük Mükellef/

Denetim Grup Müdürü

Serkan KURT

Vergi Başmüfettişi, E. Daire Başkanı

Suat SARIGÜL

Vergi Denetim Kurulu E. Başkanı

Sümeyra SOMUNCUOĞLU

Risk Analiz Gen. Müd. Yard.

Prof. Dr. Şafak Ertan ÇOMAKLI

E. Anadolu Üni. Rektörü

Doç. Dr. Şeref İBA

Yasama Uzmanı

Dr. Taner SARISOY

Vergi Başmüfettişi

Tolga ERTEM

HMB Destek Hizm. Daire Başkanı,

Vergi Başmüfettişi

Tuğrul CEYLAN

Vergi Başmüfettişi

Değerli Okurlarımız,

Yeni bir sayıyla sizlere buradan seslenebilmenin ve sizlerle alanlarında üretilmiş çok kıymetli çalışmaları paylaşmanın mutluluğunu yaşıyoruz.

Bütçe disiplini, ekonomi yönetimlerinin büyüme ve istikrarı sağlamak için kullandıkları önemli bir argümandır. Harcamaların kontrol altına alınması ve yatırımlara yönlendirilecek kaynakların oluşturulması bütçenin önemli süreçleridir. Kaynakların ciddi bölümünü oluşturan vergi gelirlerinin artırılması ve kayıt dışı ekonomiyle mücadele edilebilmesi için vergi denetiminin daha etkin olması gerekmektedir. Son yıllarda dijitalleşmenin gelişmesiyle vergi denetiminin risk odaklı yapılmasını sağlamaya yönelik yapay zeka kullanımları da artmıştır. Yapay zekâ destekli vergi denetimi uygulamalarının mali disiplin üzerindeki etkilerinin, teknolojik kapasite artışı ve gelir tahsilatının etkinliği, gelirlerin öngörülebilirliği ve gönüllü vergi uyumunun güçlendirilmesi gibi diğer durumlar üzerinden değerlendirildiği Dr. Öğretim Üyesi Sayın Özlem BAPBAÇI'nın **"Vergi Denetiminde Yapay Zekâ Kullanımının Bütçe Disiplini Üzerindeki Etkileri"** isimli çalışması dergimizin bu sayısında yer almıştır.

Yapısı gereği net bir tanımı olmayan kayıt dışı ekonomi kavramı genel itibarıyla yasal düzenlemeler çerçevesinde kontrolü yapılamayan, resmi kayıtlarda yer almayan ekonomik işlemler olarak tanımlanabilir. Kalkınma, büyüme, gelir dağılımı ve vergi adaleti gibi birçok soruna neden olan kayıt dışı ekonomiyle mücadele etmek tüm dünya ekonomilerinin öncelikli konusu haline gelmiştir. Mücadele edebilmek için öncelikle sorunun büyüklüğünün ortaya koyulması tabiidir. Kayıt dışı ekonomi kavramı, ülkemizdeki boyutu ve kayıt dışı ekonomi ölçme yöntemleri hakkında bilgilerin yer aldığı Sayın Dr. Murat AYDIN'ın **"Türkiye'de Kayıt Dışı Ekonominin Parasalcı Yönteme Göre Ölçümü"** isimli çalışması istifadelerinize sunulmuştur.

Yukarıdaki çalışmalarla birlikte birbirinden değerli diğer çalışmaların yer aldığı dergimizin akademik ve mesleki çalışmalarınıza katkı sağlaması dileklerimizle sağlıklılıkla kalın.

İÇİNDEKİLER

MAKALELER

- 7** YASA DIŞI BAHİSİN EKONOMİK KAMU DÜZENİ VE KAMU GÜVENLİĞİ ÜZERİNDEKİ BOZUCU ETKİLERİ
Hakemli Makale, Türü: Araştırma
Onur AĞIRDİL / Dr. Öğretim Üyesi
Mirza ÇULLU / Vergi Başmüfettişi
- 26** DAVA ZAMANAŞIMI: VERGİ KAÇAKÇILIĞI ŞUÇLARINDA ÖNEMLİ BİR MÜESSESE
Hakemli Makale, Türü: Araştırma
Taner ERCAN / Doç. Dr.
- 39** VERGİ DENETİMİNDE RİSK ODAKLI DENETİM YAKLAŞIMI: BEYANNAME GÖZETİM ÇALIŞMASI ÜZERİNE HUKUKİ, TEORİK VE PRATİK BİR İNCELEME
Hakemli Makale, Türü: Araştırma
Esra KESKİN ÇAKMAK / Dr. Öğr. Üyesi
- 55** ULUSLARARASI TİCARETTE KORUMACILIK LİTERATÜRÜNE KAVRAMSAL BİR BAKIŞ: BİBLİYOMETRİK BİR YAKLAŞIM
Hakemli Makale, Türü: Araştırma
Resul ÖZTÜRK / Doç. Dr.
Metin YILDIRIM / Dr. Öğr. Üyesi
Zeynep KIZILKAN / Doktora Öğrencisi
- 81** VERGİ DENETİM SİSTEMİNİN ANAYASAL SINIRLARI: HAZIRLAYICI İŞLEM TARTIŞMALARI VE HUKUKİ GÜVENLİK SORUNU
Hakemli Makale, Türü: Araştırma
Çağdaş MEYTİOĞULLARI / Dr., Vergi Başmüfettişi
- 92** ANLAŞILAMAYAN YABANCI KAYNAK VERGİSİ
Hakemli Makale, Türü: Derleme
Ramazan AYDEMİR / Vergi Müfettişi
- 108** ÖZEL TÜKETİM VERGİSİ KANUNU M.7/2-C'NİN ANAYASA MAHKEMESİ'NİN 22.04.2025 TARİHLİ KARARI ÇERÇEVESİNDE İNCELENMESİ
Hakemli Makale, Türü: Araştırma
Metin KOCATEPE / Arş. Gör.
- 124** BLOK ZİNCİR TABANLI AKILLI SÖZLEŞMELERİN VERGİ HUKUKUNA YANSIMALARI: MEVZUAT, UYGULAMA VE GELECEK PERSPEKTİFLERİ
Hakemli Makale, Türü: Araştırma
Gazi SONKUR / Dr. Öğr. Üyesi
- 146** VERGİ DENETİMİNDE YAPAY ZEKÂ KULLANIMININ BÜTÇE DİSİPLİNİ ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ
Hakemli Makale, Türü: Araştırma
Özlem BAPBACI / Dr. Öğr. Üyesi
- 157** TÜRKİYE'DE KAYIT DIŞI EKONOMİNİN PARASALCI YÖNTEME GÖRE ÖLÇÜMÜ
Hakemli Makale, Türü: Araştırma
Murat AYDIN / Dr., Gelir İdaresi Grup Başkanı
- 178** BOŞ ARAZİ VE BOŞ ARSALARIN SAT-KİRALA-GERİ AL İŞLEMİNE KONU EDİLMESİNE YÖNELİK BİR İNCELEME
Hakemli Makale, Türü: Araştırma
Özgür Akın YILDIZ / Müfettiş (E. Vergi Müfettişi)
Seçkin ARSLAN / Doç. Dr.
- 194** DÜNYADA UYGULANMIŞ SIRA DIŞI VERGİLER VE SOSYOLOJİK ETKİLERİ
Hakemli Makale, Türü: Araştırma
Betül ERTUĞRUL / Doktora Öğrencisi
Yiğit YILMAZ / Vergi Başmüfettişi
- 206** GAYRİMENKUL SERMAYE İRATLARINDA DİJİTAL BEYAN VE DAMGA VERGİSİ UYGULAMASI: YENİ İKTİSAP EDİLEN İPOTEKLİ KONUTLAR ÖZELİNDE VERGİ ÖDEME GÜCÜ AÇISINDAN BİR İNCELEME
Hakemli Makale, Türü: Araştırma
Gonca BIYIK / Dr. Öğr. Üyesi
- 229** VERGİ MEVZUATINDA GÜNCEL GELİŞMELER
Hazırlayan:
Çağlar DOĞAN / Vergi Başmüfettişi
- 239** ULUSLARARASI VERGİ HABERLERİ
Hazırlayan:
Barış BAL / Vergi Başmüfettişi
- 247** ÖZELGE VE YARGI KARARI ÖZETLERİ
Hazırlayan:
Çağlar DOĞAN / Vergi Başmüfettişi
- 263** PRATİK BİLGİLER